

Posudek diplomové práce

Jméno studenta: Bc. Tomáš Habart

Název práce: Teoretický model nově založené komunity pro sociálně potřebné lidi

Vedoucí práce: **PhDr. Jan Červenka, PhD.**

Počet stran (bez příloh): 89

Počet stran celkem: 114

Diplomová práce Tomáše Habarta se věnuje popisu a analýze teoretického modelu nově vytvořené komunity (dále jen Komunity) usilující o poskytnutí udržitelného zázemí pro důstojný život potřebným lidem. Předmětem analýzy přitom není existující komunita, jak bychom od diplomové práce očekávali, nýbrž hypotetický model ekonomicky funkční komunity, kterou autor vystavěl jakožto svépomocí vybudovanou enviromentálně úspornou vesnici lokalizovanou na místě zaniklé sudetoněmecké obce.

Diplomová práce lze rozčlenit do několika celků. Autor nejprve představuje různé modely funkčních komunit z různých částí světa, přičemž nerozlišuje účel jejich založení, spíše jejich podoby a systémy organizace a fungování. Navazuje další celek, který načrtává teoretický model vybudování, organizace a fungování nově založené Komunity. Tato část práce se svým obsahem i formou blíží studii uskutečnitelnosti rozvojového projektu, neboť podrobně a detailně navrhuje možnou podobu takové modelové Komunity. Pro zhodnocení, zda takový projekt podpořit nebo nikoliv, chybí snad již jen podrobný rozpočet, logická matice a časový harmonogram. Komunita je popsána z několika možných rovin pohledu (rovina ekonomická, vzdělávací, duchovní, enviromentální nebo historicko- symbolická), nechybí ani management rizik. Vzhledem ke svým zkušenostem s plánováním a realizováním obdobných projektů vidí oponentka ještě tři podstatná rizika, které autor nezmínil. Těmi je jednak nízká motivace Romů (nebo sociálně potřebných lidí obecně) pro život v podobné komunitě, vysoká náročnost projektu z hlediska lidských zdrojů (vyžaduje se koncentrace odborníků z různých oblastí a vědních oborů v odlehlé lokalitě) a vysoká finanční náročnost projektu i přes plánovanou nízkonákladovost, která se ovšem oponentce nejeví jako v praxi realizovatelná.

V následující části práce opouštíme projektovou dokumentaci a vracíme se na pole diplomové práce. Právě v této části, ve které Habart podrobuje svůj vlastní teoretický model kritické analýze, dostaneme odpověď na otázku, proč je podobné téma předmětem závěrečné

práce právě studenta Semináře romistiky. Rizika, které zde autor vyjmenovává totiž již nejsou rozvojová, nýbrž veskrze romistická. Autor zde velmi zkušeně využil své vlastní poznatky i znalosti z odborné (romistické) literatury a výsledkem je velmi originální stať o možných negativních vlivech konceptu rituální (ne)čistoty, uspořádání prostorových vztahů v romských osadách, příbuzenských vzorců nebo například vztahů mezi Romy a Neromy při budování podobné Komunity. Právě v části, ve které autor vyjmenovává různé scénáře podoby hypotetické Komunity (např. model „Komunita“, model „osada“ atp., viz strana 72-73), vidí oponentka největší originální přínos této práce. Popsané scénáře by mohly sloužit jako návod při plánování skutečných lokalit pro Romy, zejména na Slovensku, kde v současnosti probíhá horečnatá výstavba nových romských osad. Oponentce v tomto romisticko-antropologickém kontextu chybí snad jen zamyšlení se nad současným hodnotovým žebříčkem sociálně vyloučených Romů, silně ovlivněným hodnotami střední třídy a diktátem masmédií, který může představovat další vážné riziko plánované komunity.¹

Práce se věnuje také duchovní rovině navrhované modelové Komunity, na kterou je zaměřena také jedna ze vstupních hypotéz („Pro dlouhodobé fungování komunity je nezbytná duchovní podpora“). Pro její potvrzení autor provedl dotazníkový průzkum mezi představiteli křesťanských církví v ČR s reprezentativním vzorkem sta respondentů, jehož cílem bylo také nahlédnout duchovních na modelovou Komunitu.

Autor v závěru práce uvádí, že „vzhledem k šíři a obtížnosti souvisejících témat nebyla mnohá z nich řešena.“ (str. 81). Ostatně vyčerpávající a kompletní analýza uskutečnitelnosti takové Komunity by svým rozsahem překračovala formát i možnosti diplomové práce. Oponentce v této souvislosti chyběla v snad pouze kapitola věnovaná teorii sociálního vyloučení, především ve smyslu analýzy vlivu některých vnitřních i vnějších faktorů sociální exkluze (zejména symbolického vyloučení) na budování a především na fungování navrhované Komunity.

Tomáš Habart ve své práci prokázal, že dokáže velmi zručně a v souladu s požadavky diplomové práce zacházet s různými typy pramenů, které umě kombinuje s vlastními poznatky i vlastními výzkumnými šetřeními. Práce je po formální (použité metody, členění práce, průvodní a poznámkový aparát, přílohy, grafika atd.) i jazykové stránce (pravopis,

¹ Oponentka se domnívá, že nově postavený dům podle moderního vzoru představuje významný statusový symbol. Zároveň se ale ukazuje, že pro Romy slámo-hliněný dům naopak dostatečně významný statusový symbol nepředstavuje, takové bydlení je vnímáno spíše jako neplnohodnotné (náhradní) řešení. Podobně i celá oblast eko-enviromentální, jejíž úspěšné a efektivní využití je dnes v autorově kulturním okruhu vysoce ceněno, má v kulturním okruhu romských osad velmi nízkou hodnotu.

stylistika, práce s odborným jazykem) na vysoké úrovni. Přístup T. Habarta k tématu je velmi originální. Práce má navíc konkrétní využitelnost v praxi, může totiž sloužit jako cenná inspirace při plánování obdobné Komunity a nebo při již zmíněné výstavbě nových lokalit pro Romy nebo pro sociálně potřebné. I přes drobné výtky k obsahu, které jsou v tomto posudku uvedeny spíše jako možné téma pro doplňující otázky při její obhajobě, oponentka práci plně **doporučuje** k obhajobě a navrhuje známku **výbornou**.

V Praze dne 2.6.2011 Mgr. Markéta Hajská